

TORONTÁI

Ara 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ara 1 Dia
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre 300 D Negyedévre 75 D Félévre 150 D Havonta 25 D	

A királyné születésnapja.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 9.

Mária királyné ma ünnepelte születésnapját. Beogradban az ünnepség lefolyása a következő volt.

Délelőtt 11 órakor a székesegyházban ünnepi istentisztelet volt, amelyet fényes főpapi segédlettel Dimitrije patriarcha celebrált. Az istentiszteleten résztvett a király és a királyné, a kormány, a katonaság, a külföldi követek és a diplomáciai kar.

Az istentisztelet után fogadás volt az udvarban. Ez alkalommal a királynőt a diplomaták nevében Emandi beogradi román követ üdvözölte.

Este tíz órakor hangverseny volt az udvarban, amelyen a királyon, királynén és a kormány tagjain kívül résztvett Bentes cseh külügyminiszter és a felesége, valamint Duca román külügyminiszter és a felesége.

Bečkerek, jan. 9.

Mária királyné születésnapját Bečkerek város lakossága is méltó díszrel ülte meg. Délelőtt a helybeli templomokban ünnepi istentisztelet tartottak, amelyen résztvettek a hárságok vezetői és nagyszámu polgárság. Délelőtt tíztől-tizenkét óráig zárva voltak az üzletek, ami nagyban fokozta a város ünnepi külsejét. Este hattól-hétig fényárban uszott a város, a lakosság kivilágította az összes ablakokat. Kilenc óráig kezdettel tartott táncmulatság adott finálét az ünnepnek, amelyet a helyben állomásozó gyalogezred tisztikara rendezett a vármegyeháza nagytermében.

Megindult az offenzíva Poincaré kormánya ellen.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, jan. 9.

Briand tegnap Nantesben politikai beszédet mondott, amelyben megkezdte az offenzívát Poincaré kormánya ellen. Briand beszédében kijelentette, hogy két Franciaország van: egy katonai és egy köztársasági Franciaország.

Leszögezte, hogy ő mint a köztársasági Franciaország képviselője arra törekszik, hogy Franciaországot ne izolálják és hogy minden esetleges új háborút elkerüljenek.

Az Echo de Paris jelentése szerint Poincaré esütörtökön vagy pénteken újból körvonalazni fogja Németország elleni politikáját.

A kisentente beogradi konferenciája.

Benes külügyminiszter érkezése. — Duca megkésve jött Beogradba. — Előzetes konferencia a külügyminisztériumban

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 10.

Az SHS állam, Csehszlovákia és Románia közvetlenül az európai háboru befejezése után szövetséget kötöttek, amelynek célja volt, hogy a háboru teremtette helyzetet megtartsák s megőrizzék Középeurópa békéjét. Ennek a hármasszövetségnek delegátusai jöttek össze tegnap Beogradban, hogy a kisentente érdeklő nagyfotosságu ügyekben határozzanak.

A konferencia iránt politikai körökben nagy érdeklődés nyilvánult meg. A külügyminisztérium új palotája már a kora reggeli órákban élénk képet öltött. A folyosók hemzsegték újságíróktól és diplomatáktól. Alig volt külföldi lap, melynek vezető sajtóorgánuma el nem küldötte volna munkatársát s nem akadt számottevő diplomata, aki a külügyminisztériumot fel nem kereste.

Reggel hét órára jelezték Benes érkezését, de már fél hétre megteltek az indóház várótermei közszéggel. A Perronon a fogadtatásra megjelent előkelőségek, újságírók és fotóriporterek foglaltak helyet. A nagy hófúvások miatt, melyek megakadályozták a vasúti forgalom rendez lebonyolítását, csak jelentős késéssel, háromnegyed tíz óra tájban futott be a különvonat. A fogadtatására megjelent bizottság, amely Pelles Dusan szociálpolitikai, Ninesity Momesilo külügyminiszterből, Davidovity Pera külügyminiszteri helyettesből, Seba, beogradi csehszlovák követből és a követségi személyzetből állott, kalaplengetéssel üdvözölte a különkocsijából kiszálló külügyminisztert. A bizottság nevében Ninesity Momesilo köszöntötte a magas vendéget, aki meleg szavakban mondott köszönetet a szép fogadtatásért. Utána Benes és a felesége, valamint kísérete Ninesityvel elhajtato t a „Palace”-szállóba, ahol a vendégek az első emeleten rezervált lakosztályukba vonultak vissza.

Nem érdektelen, rövid áttekintést nyerni Benes multjáról, karrierjéről. Benes már ifjabb éveiben is nagy szerepet játszott a politikai életben. A filozófiai doktorátus letétele után kintazott Párisba, ahol jogi doktorátust nyert. Később a szociológia tanára lett a prágai egyetemen. A háboru második évében, 1915-ben Franciaországba emigrált és ott, mint a forradalmi tanács titkára, élénk tevékenységet fejtett ki a csehszlovák nép önállósítása érdekében. Benes most harmadizben jár Beogradban. Először 1920 augusztusában volt a fővárosban, amikor a szövetséget kötötte az SHS állammal és másodszor a király esküvője alkalmával, 1922 január 8-án smost újabb politikai misszióval.

A Bukarestből érkező jelentések, délelőtre jelezték Duca külügyminiszter érkezését. A Romániában uralkodó zord időjárás következtében azonban a különvonat ugyancsak késett s csak délután futott be a beogradi vasútállomásra.

Az állomáson Ninesity dr. külügyminiszter üdvözölte, akinek szavait Duca melegen megköszönte. Ezután a külügyminiszter a „Palace”-szállóba hajtatott, ahol ugyancsak az első emeleten lefoglalt apartamentet foglalta el.

Duca külügyminiszter fiatal kora dacára érdekes pályafutásra tekintethet vissza. Mint politikus, egyike a román állam legnagyobbainak. Az ő érdeme különben — részben — hogy a szerb és román dinasztia közötti rokon kapcsok létesültek s nagy szerepe van a szerb-román hármegállapodás létrejöttében is, amelyet csak nemrégiben ratifikáltott a bukaresti szenátussal.

Az előzetes megállapodások szerint a tárgyalások megkezdését négy órára tűzték ki. Duca késésére való tekintettel azonban csak rövid konferencia volt a külügyminisztériumban, amelyen nagyjából összállato ták a munkarendet.

Januárban összehívják a szkupstinát.

Beograd, jan. 10.

Jovanovity Ljuba házelnök ma délelőtt meglátogatta Pasity miniszterelnököt, akivel több mint egy óra hosszáig tanácskozott különféle

parlamentari ügyekről. Bizalmas helyről nyert értesülés szerint a miniszterelnök és a házelnök megállapodtak abban, hogy a szkupstinát január 15-kére összehívják.

Bethlen nyilatkozik a magyar parlamentben a kölesönről.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, jan. 9.

A nemzetgyűlésen Bethlen beszámolt a kölesöntárgyalasokról. Kijelentette, hogy a kormány a trianoni békeszerződésen tulmenő semmiféle kötelezettséget nem hajlandó vállalni, de nem is vállal.

Föltételek emlegették — mondotta Bethlen — bizonyos körök, hogy az államformát hat hónapon belül meg kell változtatni, a királykérdest ugyanannyi időn belül elintézní. Különösen fontos előfeltételként tüntették fel azt a verziót, hogy a kormányzónak le kell mondania, hogy koalíciós kormányt kell létesíteni és hogy ugynevezett demokratikus uralomnak kell jönnie. Azt emlegették, hogy az ebredőket fel kell oszlatni, meg kell szüntetni az internalásokat és visszafogadni az emigránsokat.

Tudom — mondotta Bethlen — hogy ezek a feltételek egy forrásból eredtek, abból, amelyet a közmondás oly taláiban jellemez: „Wunsch ist der Vater des Gedankens”. Sem a politikai pártoknak, sem a nemzetgyűlésnek, legkevésbé azonban a nemzetnek lehet érdeke, hogy amikor a kormány nehéz tárgyalásokat folytat az ország érdekeinek megvédése érdekében, ugy tüntessék fel, hogy a kormány el akarja árulni az országot, azáltal, hogy beleszólást enged az ország belügyeibe. (Nagy taps a jobboldalon és közepén)

Ellenőr nem lehet sem a fohatalmak közül, sem a szomszédállamokból egyik sem, hanem kizárólag a semleges országokból. Feladata nem politikai természetű, hanem tisztán pénzügyi szempontokból való ellenőrzés.

A kormány — mondotta — teljes egészében megkapja a kétszázötven millió arany koronás kölcsönt. Ezután összehasonlítja az osztrák kölesön helyzetét a magyaréval és óva inti a nemzetgyűlést nagyobb kölesönösszeghez való ragaszkodástól, mert ezzel csak a rekonstrukció menetét nehezítik meg.

A jóvátételről szöve, kijelenti, hogy a jóvátételi bizottság nem akarta reparációra fordítani a rekonstrukciós kölcsönt. A jóvátételről inkább a második kölesönnel kíván gondoskodni. Kéri a nemzetgyűlést, hogy a jóvátétel kérdésében mindaddig ne hozzon döntést, amíg nem tudják, hogy a bizottság hogyan határozott.

Nagy Ernő ezután határozati javaslatot terjeszt be a detronizációnak valamennyi Habsburgra való kiterjesztéséről, az elített újságírók Száz Zoltán, Szabó Dezső, Vanczák Janos és mások megkegyelmezéséről és a numerus clausus eltörléséről.

Egyesültek a szerb földműves és a szlovén agrárpárt.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 10.

Jelentette a Torontál, hogy a szerb földművesek és a szlovén agrárpárt között tárgyalások indulnak meg a két párt egységesítésére nézve. Az alkotmány meghozatala idején szakadt szét a földművesek egységes pártja két pártra: a szerb földművesek és a szlovén agrárpártra. A most megindult tárgyalások, amelyekre Lázity Voislav és Dimitrijević Dusan földművespárti és Pucelj szlovén agrárpárti képviselők folytattak, eredményre vezettek, amennyiben közösen elfogadják a szerb földművespárt programját, hogy az állam szélesebb gazdasági önkormányzattal bíró területekre decentralizáltassék. A parlamentben az új egységesített párt követni fogja a szerb földművespárt taktikáját.

Mikészült a vádindítvány a csongrádi bombamerényletben.

— A „Torontál” tudósítójának távirata

Szeged, jan. 9.

A szegedi ügyészség a csongrádi bombamerényletben ma terjesztette be a vádindítványát.

Siukó László és Bölönyi Miklóst gyilkosság büntetvével, a többi hat vádlottat büntetőbíró részességgel vádolja.

A főtárgyalás valószínűleg februárban lesz.

Hatósági tulbuzgóság és árdrágítás elleni törvény.

— A „Torontál” tudósítójától.

Beeskerek, jan. 10.

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium, a belügyminisztérium BBB ügyosztálya utján köriratot küldött az összes hatóságokhoz, így többek között a bányászati rendőrségeknek és fősolgabíróságoknak, amelyben a daravári ismeretes esettel kapcsolatban a drágaság elleni törvény végrehajtásával foglalkozik. Daraváron ugyanis az osztrák kamara értesítése szerint, negyvenkét kereskedőt és iparost büntettek meg, mert az árjelző táblácskák nem voltak látható helyen elhelyezve.

A kereskedelemügyi minisztérium a belügyminisztérium utján közli a leiratban, hogy az ilyen drákói szigorral hozott büntetések, amelyek hatósági tulbuzgóságra vezethetők vissza, mily nagy kárt jelentenek az iparra és kereskedelemre. A köriratban éppen ezért kéri az illetékes közegeket, hogy a drágaság elleni törvény végrehajtásánál vegyenek figyelembe minden mellékkörülményt és csak, ha kétségtelenül konkrétan megállapítható, hogy vétkező mulasztás történt, alkalmazzák teljes szigorral a törvény sújtó paragrafusait.

Készülődés a világkére.

Amerikai és angol flottademonstrációk az Atlanti és Csendes Óceánon és a Földközi Tengeren.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Berlin, jan. 9.

Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma rendeletet adott ki, melyben az Egyesült Államok egész hadiflottáját mozgósítja az Atlanti és Csendes Óceánon. A mozgósítás egy hadgyakorlat céljait szolgálja, mely január és február hónapokban megy végbe.

Egy ily flotta 15 páncélhajóból, 4 cirkálóból, 63 torpedórombolóból, 11 tengeralattjáróból, 83 segédhajóból, 23 aknavető és számos vontatóhajóból áll, melyeknek térfogata, mennyisége felülmúl minden eddigi

flottaösszeállítást. A hadműveletek célja, melyek az Antillák közelében folynak le, az, hogy a Panama-csatornában át teremtsenek összeköttetéseket az amerikai flottával, arra az esetre, ha ellenséges hajók mutatkoznak az Atlanti Óceán északi részén.

Angol flottademonstrációi.

Január hónapra tervezik az angol flottamanővert is. Ezzel kapcsolatban Olaszország és Spanyolország flottái is felvonulnak. Tengeralattjárók és repülőgépek nagy mennyiségben vonulnak fel.

Merényletet követtek el Kemal pasa ellen.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Athén, jan. 9.

A Daily Express egy szűkszavú távirata jelenti Athénból, hogy Kemal pasa ellen merényletet követtek el, amely állítólag súlyos sérüléseket okozott a török államfőnek.

Kemal kíséretében volt a felesége is, akit ugyanesak megsértettek a felrobbant bomba szilánkjai, de sérülései nem komolyak. Kemalt, hírszerint, Angórába vitték.

Ma beszélnek meg a Romániához kerülő községek kiűritését.

— Britekzetlet tartanak Dzsomboljon.

— A „Torontál” tudósítójától.

Beeskerek, jan. 10.

A szerb-román határkiigazítás végső momentumra felé közeledik. A sevresi békeszerződés alapján elrendelt új határkijelölés aktuálisává vált a halaszthatatlan a Romániának odaitélt területek átadása. Február tizenötödikéig megtörténik az aktus. Az SHS hatóságok fokozatosan kiűritik a Romániához kerülő részeket és ugyanebben a menetben átadják azokat a román kormány megbízottainak. Az átvétel munkálatainak befejeztével — előreláthatólag — február hó második felében áttérnek a szerb-román egyezmény végrehajtására, illetve Dzsombolj átadására és Párdány és Módos községek átvételére. Erre nézve is megtörténtek már a szükséges intézkedések, így hogy a megállapodás gyors végrehajtása elé nem fog akadály hárulni.

Ugy a katonai, mint a polgári hatóságok megtették az előkészületeket az evakuálás megkezdésére. Torontál Temes megye, melynek fennhatósága alá tartoznak az érdekelt községek, már átvizsgálta az irattára-

kat — s azokból a bizalmas természetű ügyiratokat átszállította a központba. A falvak irattárát, ingóságait természetesen meghagyták a jelenlegi tulajdonban. A kiűrités részleteinek megbeszélése végett ma gyűlnek össze Dzsomboljon a román és SHS polgári és katonai hatóságok megbízottjai, közöttük Torontál-Temes megye kiküldöttei is, ahol részletesen megtárgyalják a pontos munkarendet.

A tegnapi nap folyamán felszólítás ment az összes román impérium alá kerülő községek tisztviselőihez, hogy továbbra is az SHS állam szolgálatában kívánják-e maradni, vagy pedig megmaradnak jelenlegi állomáshelyükön. Abban az esetben ugyanis, ha SHS állampolgárságukat meg akarják tartani s továbbra is az itteni hatóságoknál kívánnak működni, elhelyezkedésükről idejében gondoskodnak. A felhívásra a legtöbb tisztviselő azt a választ adta, hogy átköltözködjék SHS területre. Csak néhányan adtak ellenkező nyilatkozatot, akiket az anyagiak inkább Romániához kötnek.

Kiutastják a sibereket Párisból.

— A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, jan. 9.

A pénzügyminiszter azt tervezi, hogy minden külföldit kiutasítanak Párisból, akik felelősek lehetnek a francia frank zuhanásáért. A pénzügyminiszter ez ügyben tegnap több előkelő közzgazdással tárgyalt.

Kopinics nyomába jutottak. Budapestről jelentik, hogy a száznegyven milliót sikkasztott és azóta nyomtalanul eltűnt Kopinics Jenő bankhivatalnok barátnőjét, Tóth Ilonát a főkapitányságon tegnap letartóztatták. A rendőrség reméli, hogy Tóth Ilona vallomása alapján sikerül majd a sikkasztó nyomába jutni.

HIREK

Eljegyzés. Terzin Mileta eljegyezte Jovanovity Lilicát, néhai Jovanovity Gyóka keresk. kamarai elnök leányát.

Megkezdődött a bánáti vasutvonalak átvétele. Temesvárról jelentik: A temesvári vasutigazgatóság most kapta meg az utasítást Bukarestből, hogy azt a vasutvonalat, amely a román-jugoszláv határrendezésből kifolyólag Szerbiától Romániához került, hivatalosan vegye át. A vasutigazgatóság részéről Olariu János forgalmi főtisztviselőt és Vasilescu mérnököt a vontatási osztály részéről már ki is küldték Kikindára, akik már el is utaztak, hogy a vonalakat, az állomásokat és azok berendezéseit átvegyék. A kiküldöttek elsősorban a gyertyámos dzsombolji vonalrészt veszik át.

Öt ember fagyott meg egy éjjel Biharban. Nagyváradról jelentik: Bihar megyében olyan hidegre fordult az időjárás, amilyenre csak öreg emberek tudnak visszaemlékezni. A megye csendőrségeihez érkezett jelentések szerint egy napon öt ember fagyott meg. Ezek legtöbbjét az országon, vagy a szabadban való munka közben ölte meg a nagy hideg.

Békesség a földön... Kovacevity Milos esztergomi földműves a község határában levő Gyula-szálláson öszevesztett Bogity Pera nevű földműves társával. A szótváltság verkedéssé fajult el, melynek hevében Kovacevity Bogityot lapáttal fejbövegta. Bogity szerencsés elkapta még idejében a fejét s így csak súrolta a súlyos lapát. Könnyebb sérülésével a lakásán ápolják. Kovacevity ellen megindult az eljárás.

Turisták szerencsétlensége a tiroli hegyekben. Innsbruckból jelentik: A Feldalphenon történt turistaszerecsétlenségről a mentőexpedíció egyik tagja azt közli, hogy a hét skifutó közül négynek sikerült megmenekülnie. A három hiányzó turista felkutatását ma délelőtt, a hirtelen támadt hóvihár miatt, meg kellett szakítani.

Ügynökségek és ügyvédek csak engedéllyel érdeklődhetnek utlevél ügyben a megyén. Alispáni rendelkezés folytán, a jövőben ügynökségek és ügyvédek csak akkor érdeklődhetnek utlevél ügyben a megyei utlevélügyosztályon, ha erre előzetesen alispáni beleegyezést kértek ki. Magánosok a jövőben is minden korlátozás nélkül a megállapított időben (délelőtt 11 és 12 óra között) informálódhatnak a jelzett hivatalban utlevélkérvényük sora iránt.

Dühöngő oroszian megtamadt a szelidítőjét egy párisi cirkuszban. A Marcel-cirkuszban a napokban borzalmas szerencsétlenség történt. Egy megdühödött oroszian megtamadt a szelidítőjét és földre terítette. A nézők — különösen az asszonyok és gyermekek — rettenetes sikoltozásba törtek ki. Fernando tanár sietett a szelidítő segítségére. Az előadás folyamán mindig tartanak kéznél — szükség esetére — izzóra hevített vasrudakat, a tanár egy ilyen izzó vasruddal igyekezett az orosziant ketreccébe visszazavarni. Az állat ettől még jobban megvadult és nemcsak a szelidítőt marcangolta össze, hanem a tanáron is súlyos sebeket ejtett. Végre nagynehezen sikerült az orosziant ketreccébe zárni és a vérében fetrengő szelidítő, valamint a tanárt ápolás alá venni.

A zsidó nőegylet táncmulatsága.
A Beeskereki Zsidó Nőegylet január 26-án rendezte nagy sikerűnek ígérkező táncestélyét a Kaszinó összes helyiségeiben. A mulatság iránt, mely egyike lesz a szezon legszebb báljainak, máris nagy érdeklődés ayilvánul meg. Külön érdekessége lesz a táncmulatságnak, hogy a nők fejdísszel fognak megjelenni.

Tömeges öngyilkosság az éhség miatt. Berlinből jelentik: A Berliner Tageblatt közli a berlini rendőrség egy statisztikáját a múlt év október végéig előfordult öngyilkossági esetekről. A statisztika szerint Charlottenburg kerületben 161 öngyilkosság közül 79, tehát az öngyilkosságok felének oka éhség volt. A Kreuzberg kerületben 169 öngyilkos közül 144, tehát csaknem valamennyi éhség miatt vetett véget életének és a Wedding kerületben, Északberlin jellegzetes munkásnegyedében a jelentett öngyilkosságok túlnyomó része az éhség okozta kétségbeesésre vezethető vissza. Az öngyilkosok csaknem kivétel nélkül a középosztályhoz tartoznak. Van közöttük egy tanár, egy filológiai doktor, egy nyugalmazott tábornok és egy festőművész. Számos esetben fordult elő, hogy öreg és keresetképtelen házaspárok közös elhatározással mentek az éhség elől a halálba.

Uj gyógyszer a vérbaj eredményes gyógyítására. Egy párisi hír arról számol be, hogy dr. Fourneas Ernő, a Pasteur-intézet tanára és az orvosi akadémia tagja, feltalálta a vérbaj gyógyítását. Az új szert Stovarsolnak keresztelte el. Alapanyaga oxyamino-phenylarsenicum. Aki naponta rendszeresen szedi, az mentes marad a bajtól, aki pedig már vérbajban szenved, azt biztosan meggyógyítja. A nagy intézetekben már folynak kísérletek az új gyógyszer kipróbálására.

Százszázalékos drágulás Magyarországon. Budapestről jelentik: A különböző indexszámítások átlaga a múlt hónapban 10 százalékos körül állapítja meg a drágulást, ezzel szemben azonban karácsony óta a piacokon sokkal magasabb drágulás mutatkozik. Az élelmiszerek általában az utóbbi héten 30-40 százalékos áremelkedést értek el és a drágulás állandóan fokozódik. A korona stabil, a tőzsde kedvetlen, a szomszédos államokból mindenütt az élelmiszerek olcsóbbodásáról érkeznek hírek, a tejjel-mézzel folyó Kánaánban pedig a legszemérmelenebb uzsora dühöng. Ennek az állapotnak a legfőbb oka az, hogy a kormány az utóbbi időkben tett intézkedéseivel a fogyasztóközönséget teljesen kiszolgáltatta az árdrágítók diktatúrájának. A husarak az utóbbi hetekben 100 százalékkal emelkedtek a szabad huskivitel következtében. Pénteken a tejvállalatok ismét 130 koronával drágították meg a tej literjét, 1370 koronáról 1500 koronára és ehhez viszonyítva minden tejtermék árát.

Az orvosi látogatási díjak emelése. A beeskereki orvosok szövetsége közli, hogy január elsejétől kezdve a látogatási díj esetenként 50 dinár.

Atutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére valutabiztosításokat legjutányosabban eszközöl a Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

A hóvihár folytán beszüntették a vasuti forgalmat.

Két vonat megrekedt a nyílt pályán. — Az utasok gyalogszerrrel vágtak neki az utnak. — A katonaság dolgozik a vonalak helyreállításán.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 10.

A napok óta, szinte szüntelenül tartó hóvihár komoly akadályokat gördített a vasuti forgalom lebonyolítása elé. A nyílt mezőn ugyanis éjjelente és nappal is oly heves szélrohamok vannak, hogy a pályatesteket sok helyütt méteres magasságban befödik hóval. Már az első értesítésekre is azonnal óvintézkedéseket tettek folyamatba, gondoskodtak kellő számú munkásapatról, amely a pályatesteken felgyűlemlett hó eltakarításán fáradozott, működésbe helyeztek hókéket is, mindez azonban céltalannak bizonyult, mert az állandó vihar folytán, hamarosan újra használhatatlanná váltak a vonalak. Illetékes körök egyedüli helyes megoldásnak a forgalom teljes beszüntetését vélték, ettől azonban a karácsonyi ünnepekre való tekintettel elálltak és ideiglenes megoldásként csökkentett számú járatokat hagytak meg. Vezetőkörökben az a vélemény, hogy abban az esetben, ha a hóvihár rövidesen meg nem szűnik, beszüntetik a további vonatkezelést. Vonatkozik ez elsősorban a keskenyvágyú vonatra, amely Beeskerek—Dzsombolj között közlekedik s amelynek ideiglenes beszüntetése már csak órák kérdése, de vonatkozik a többi szakaszra is, ahol nem sokkal kedvezőbb a helyzet.

Nagyobb forgalmi akadályok voltak és vannak még ma is Alexandrovo—Beeskerek—Fabrika (Gyártelep), Uzdin—Kovaesica, Vrsac—Bela Crkva, Vrsac—Panesevo, Vladimirovac—Kovin és Nova Crnja—Crna Bara között.

A késések terén rekordot érnek el a vonatok. Tíz-tizenhat, sőt ennél is több órák késések napirenden vannak. A Bela Crkváról Subotica felé kedden éjfélkor elinduló vonat, mely menetrend szerint reggel 8 órákor érkezik meg Beeskerekre, még tegnap délelőtt, tehát harminc óra után is Alexandrovac közelében vesztegelt. A vasutállomásra értesítették a beeskereki állomást, ahonnan segélyvonat ment ki a betemetett vonalhoz. Az utasokat elszállították a gyártelepi indóházra, ahonnan ki gyalog, ki kocsin már bejöhettek Beeskerekre. A megrekedt vonat bevontatására megtették a szükséges intézkedéseket.

Dr. Salgó Imre volt közkórházi orvos, orvosi rendelését Knez Mitina (Nicky) utca 6. szám alatt megkezdte. Rendel délelőtt 8-10-ig és délután 3-5 óráig. Telefon 34.

Olajkirály az albán trónon. Rómából jelentik, hogy az albán királyi trónt, hír szerint, egy milliomosnak fogják följárni, mert csak így remélik az ország pénzügyi helyzetének talpraállítását. A „Chicago Tribune” római levelezőjének értesülése szerint, királyné Harry Sinclair amerikai olajkirályt szemelték ki. Sinclair bizalmas emberei a múlt héten Rómán keresztül Tiránába utaztak.

A másik, még ennél is jellemzőbb eset, a keskenyvágyú vasuti Beeskerek—Dzsombolj vonalán történt. A kedden délután 2 órákor induló vonat, nem tudott tovább jutni Begej Sveti Džuradj állomásánál. Hogy az utasokat ne várakoztassák feleslegesen, egy annyi idegen befogadására képtelen közegben, a vonat visszafelé tartott Beeskerekre. Kleken azonban elakadt a nyílt pályán s egyszerűen felmondta a szolgálatot. Az utasok kénytelen-kelletlen felszedelődöztek s gyalog neki-vágtak az országutnak. Tegnap délelőtt, husz-huszonkét órával az eset után, három mozdonyból álló segélyvonat ment ki a színhelyre, hogy behozza Beeskerekre a „befagyott” vonatot.

A tegnap délután Vrsacról indult személyvonat hasonlóképpen járt Alexandrovac és Gyártelep között megakadt a vonat s minden erőfeszítés dacára sem tudta útját folytatni. Telefonértesítésre a beeskereki állomás segélyvonatot küldött ki a színhelyre, ez azonban a Fabrika (Gyártelep) állomás közelében kisklott. Ilyen körülmények között nem maradt más megoldás, mint hogy másképpen gondoskodjanak a kátyuba jutott utasok elszállításáról. Az állomás beküldötte egyik mérnökét Jakovlevity Milán rendőrfőkapitányhoz, akinek előadta a történetet és segítségét kérte. A rendőrfőkapitány intézkedésére rövid idő alatt összegyűltek a Főtéren az összes szánok, bérkocsik és kimentek Aleksandrovacra, ahonnan behozták az utasokat Beeskerekre. Az erélyes és gyors rendelkezésnek köszönhető, hogy az utasok már éjfélkor Beeskerekre lehettek s megmenekültek attól, hogy esetleg az egész éjjelt a hideg vagonokban töltsek.

Szakemberek öt év óta nem emlékeznek hasonló hevességű hóviharra s főleg olyan tartósra, mint amilyen az idén köszöntött be.

A közlekedésügyi hatóságok tegnap a katonaságot vették igénybe és szüntelenül dolgoznak a vasuti pályák helyreállításán.

Lapzártakor értesülünk, hogy a még mindig tartó nagy hófúvások miatt Beeskerekre beszüntették az összes vonatjáratokat. A közlekedés előreláthatólag egy-két napig szünetel.

Az angol sajtótröszt, Londonból jelentik, hogy Rothermere lord, a Times tulajdonosa most fejezte be a világ legnagyobb sajtótrösztjének szervező munkálatait. A hatalmas részvénytársaság a szó szoros értelmében egész Nagybritanniá köztelenségét irányítja. Érdekkörébe tartozik az angol gyarmati társaság is, amely évenként 55 ezer tonna papírt gyárt és becsát a tröszt rendelkezésére. A Daily Mail trösztje 6 millió fontért nemrég szerezte meg a Hulton-sajtót, külön 1 millió fontért pedig a két skót lapot. A tröszt vagyona 8 millió font sterlingre rug, ebből 2 millió részvényekben,

a többi záloglevelekben fekszik. A részvényesek száma nagyon kicsiny és a kevés részvényest is alig ismeri valaki. Valószínűnek tartják, hogy a részvények többsége a Daily Mirror kezében van. E két lap tulajdonosaiból áll a Daily Mail-tröszt, amely érdekkörébe vonta a Hulton-sajtót, az egyesült skót sajtót, a Rothermere-lapok részvénytársaságát és az angol gyarmati társaságát. Az óriási tröszt évi nyeresége harmadfélmillió fontra rug.

Óvintézkedések esetleges árvíz ellen.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 10.

A Vrsacon székelő Temes-Bega árvízmentesítő társulat, az esetleg bekövetkező olvadás esetére, az árvíz pusztításainak elkerülése végett megtele a szükséges óvintézkedéseket. Tegnap körlevelet intézett az összes hatóságokhoz, amelyben közli, hogy felügyelettel és az árvíz elleni munkálatok vezetésével Wadler Nándor eszenci mérnököt és Pál Ferenc eszenci, valamint Tanninger András banatskídvori felügyelőket bízta meg. A főfelügyelő és a felügyelők, valamint a nagyszámú alkalmazottak rayonjába a körlevél szerint a következő községek tartoznak:

Jankov Most, Melenci, Torda, Banatski Dvor, Rogendorf, Begej Sveti Džuradj, Csesztereg, Mali Torak, Veliki Torak, Nova Crnja, Nemacka Crnja, Srpska Crnja, Novi Itebej, Srpski Itebej, Srpska és Nova Klarinja, Hettin, Srpska és Nova Kesca, Pusztinjs, Novoselo és Cenej.

Közgazdaság

A magyar korona kurzusa 175-185.

Budapest, jan. 9.

A jegyintézetnél a devizaközponttal ma tanácskozás volt a korona helyzetéről. A felfogás az, hogy nem kívánatos a korona lejebb engedése 175-185-ös árfolyamról. Megbeszélések azokat az eszközöket, amelyekkel a stabilizálást a kölcsön felvételeig fenn lehetne tartani. A mai külföldi korona különben nem 175, hanem 185-190-es kurzus körül mozgott. A külföldi korona ezennél is valamivel magasabb lesz, mint a belföldi.

A tanácskozáson az a nézet alakult ki, hogyha ma áttérnének a szabadforgalomra, úgy nem 175-ös, hanem 190-193-as árfolyam alakulna ki.

A devizaközpont hivatalos jegyzései most már fokozatosan közlelednek a tényleges paritáshoz.

Kémiai laboratórium a beogradi vámhivatalnál. Beogradból jelentik: A kereskedelmi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg elhatározta, hogy a beogradi vámhivatal vasuti kiindulási pontjánál egy kémiai laboratóriumot létesít.

Allampapírok szabad kivitele. Beogradból jelentik: Az államadóságok főigazgatósága közhírré tette, hogy a következő allampapírok kivitele szabadabbá van téve: 1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, 1921. évi 4 százalékos liquidációs agrárkölcsön Bosznia Hercegovinából, 1923. évi 2 és fél százalékos allampapír a hadikárok fedezéséről.

TÖZSDE

Január 9.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 575, London 2472 és egynegyed, Paris üres, Milano 2485, Prága 1671, Wien 0:080 és hetnyolcad, Budapest 00275, Beograd 642 és fél, Bukarest üres, Varsó üres, Berlin üres, Szófia 412 és fél.

Budapest. (Zárlat.) Newyork 23600—24700, London 101300—105700, Paris 1150—1216, Milano 1015—1070, Prága 686—730, Wien 3320—3540, Beograd 264—278, Bukarest 121—134, Varsó 024—035.

Az értékpapírpia.

(Árak 1000 koronákban. — Zárójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	(63)	89
Magyar Ált. Hitel	(452)	570
Pesti Magy. Keresk.	(995)	1280
Leszám. és Pénzv.	(75)	101
Pesti Hazai	(3050)	3950
Hermes váltóüzlet	(54)	81
Salgótarjáni	(üres)	586
Rimamurányi	(üres)	131
Egisz	(48)	60
Dél cukor	(345)	445
Horvát cukor	(650)	650

SPORT

A sportközi szövetség új vezetőségét választ. A becskerekai sportklubok f. é. január hó 13-án, vasárnap délelőtt 9 órakor a vármegyháza nagytermében gyűlést tartanak, melyen a sportközi szövetség új vezetőségét fogják megválasztani. Ezen gyűlésre az Obility, Kadima, Ratar-ki, Slavija, Schwäbische és Z-eljezniesar sportklubok megbízottjaitat írásbeli felhatalmazással tartoznak kiküldeni.

HÁZCSERE.

Magyarországra optáltak! Szőregen — Szeged mellett — egy telken fekvő, igen jókarban levő két házat eladnak. Igen új gazdasági épületekkel, több mint egy holdas kerttel, elcserélném egy Bánát vagy Bácska bármely községében fekvő házzal. **Cím a kiadóban**

Egy Meteor (folyton égő) kályha eladó

Hajduk Veljkova (Merczy) utca 2743. sz. az udvarban. 30

Egy ház

azonnal eladó. 49

Zmaj Jovina (Mária Terézia) u. 14. Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Eladó!

A város egyik legforgalmasabb helyén, a Begához és vasútállomáshoz közel fekvő ház, mely fa- vagy szőntelepnek igen alkalmas, valamint üzlethelyisége is van, szabad kézből kedvező feltételek mellett eladó. — Bővebbet Piking ügyvőknél. 26

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálatát és vasuti szállítástól eredő mindennemű visszereseket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vei. Becskerek, Etvesova u. 5.

Izvr. broj 450/1923.

Objava dražbe.

Velikobečkerečki je sreski sud sa rešenjem broj Gn. 2320/1923/2. odredio sudsku prodaju u korist Josifa Relinga iz Begejskog Svetog Djurdja radi namirenja zaostatka glavnice od 773:50 dinara i pripadaka na uzaloženo pokušstvo procenjeno sa 7950 dinara, koje se nalazi u Begejskom Svetom Djurdju u kući ovršnika broj 303.

Radi sprovođenja te prodaje zakazujem rok na dan 17. januara 1924. godine u 9 časova pre podne u kući ovršnika.

Veliki Bečkerek, 20 dec. 1923. g.

Kiš s. r.,
sudski izvršitelj

Lapkihordót

felvesz a „Torontál” kiadóivatala.

Nagy iparvállalatnál

portás

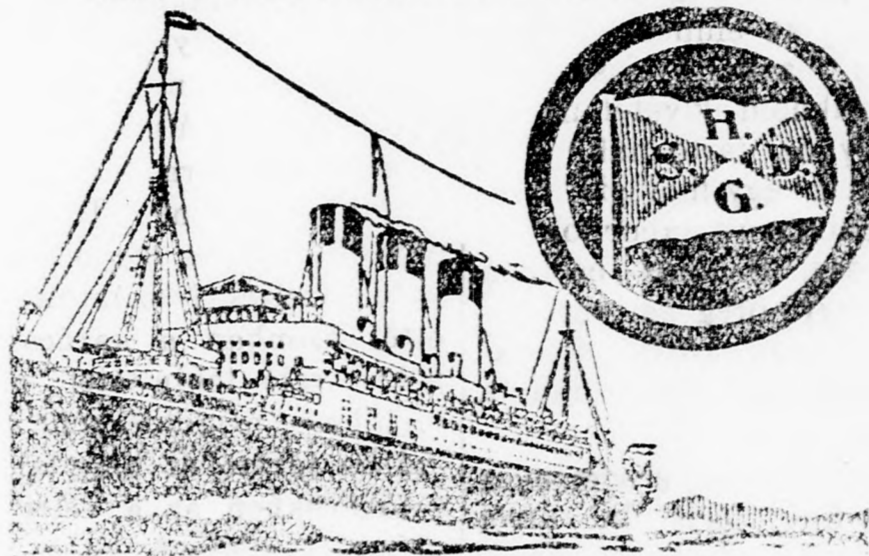
mielőbbi belépésre 50

kerestetik.

Cím a kiadóban.

Hamburg - Délamerikai Gőzhajózási Társaság

Veliki Becskerek, Aleksandrova (Fő) utca 27. szám.

Braziliába

a díjtalan braziliai államköltségen való utazás 1924. évi első csoport folyó hó 12-én, szombaton indul V. Becskerekről.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz

Fer. Pál
Veliki Bečkerek, obiliceva (Zapolya) u. 1. sz.

Könyvnyomdája

Nyomtatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomtatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.